

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

19. An in opinione asserentium porrectionem libri Evangeliorum, & Baculi
Pastoralis esse materiam partialem consecrationis, si Episcopus dicta
instrumenta non tangeret, ejus consecratio esset ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

num Episcoporum. Et can. 17. multo clarius. Si quis Episcopus per manuum impositionem Episcopatum acceperit, &c.

2. Nec dicas impositionem manuum collato demonstrari quidem textu D. Pauli, verum ex eis non deduci illam esse essentialem: Nam, vt rectè ratiocinatur Bellarminus lib. 1. de Sacram. Ordinis cap. 9. licet ita Scripturas exponere, eadem sane facilitate poterimus materiam negare omnium aliorum Sacramentorum, ac dicere aquam non esse de essentia Baptismi, nec vinum in Eucharistia; neque in extrema Vnctione Oleum, quo quid absurdius dici potest? Deinde gratiæ promissi non est facta accidentalibus ceremoniis, sed essentialibus. Demum cum Scriptura non soleat in aliis Sacramentis, nisi essentialia ritus, & ceremonias tradere, quis adeo habes erit, vt sibi persuadeat in Ordinis Sacramento accidentalem semper iudicari ceremoniam; omnia essentialia? Et ita nostram sententiam præter Doctores adductos tenet Granado in 3. part. controu. 9. tract. 1. dist. 3. §. 1. num. 3. Franciscus Lugo de Sacram. theoremat. 9. num. 4. Baurinus in Theolog. Moral. tom. 1. tract. 8. q. 1. Gerunda de Episcop. lib. 8. disp. 9. cap. 2. num. 8. Cornel. à Lapide in Epist. 1. ad Timoth. cap. 4. num. 38. Leander de Sacram. tom. 2. tract. 6. disp. 3. q. 1. Huttadius de Sacram. Ordinis difficul. 10. Sanchez in O. use tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 15. num. 6. Palaus tom. 4. tract. 27. punct. 4. num. 1. Caspensis in Curs. Theolog. tom. 2. tract. 27. dist. 1. sed. 2. num. 51. Doctus & amicissimus Escobar, in Theolog. Moral. tract. 7. ex v. n. 8. cap. 1. num. 7. Opatovius de Sacram. v. de Ordine, disp. 1. q. 4. num. 68. Emanuel Sà, verb. Ordo, num. 7. Auerla de Sacram. Ordinis q. 2. sect. 9. & alij penes ipsos.

RESOL. XIX.

An in opinione assentium porrectionem libri Evangeliorum, & Baculi Pastoralis esse materiam partialem Consecrationis, si Episcopus dicta instrumenta non tangere, eius Consecratio esse invalida?
Ex quo sequitur, an contactus physicus instrumentorum Sacramenti Ordinis sit de necessitate Sacramenti?
Ex p. 12. tr. 1. Ref. 19.

§. 1. **R**esolutio huius difficultatis pendet ex illa celebri quaestione an contactus physicus instrumentorum Sacramenti Ordinis sit de necessitate Sacramenti. Et ego olim negatiuè respondi, & nunc iterum Respondeo. Probatur primò, quia rationes sententiæ affirmantis, cuius est in re tam graui probare, non vigent. Secundò, quia contactus immediatus materiæ neque requiritur ad veritatem verborum formæ, neque ipse solus iudicat consensum, siue intentionem conferentis, & suscipientis ordinem: non enim quis dat, vel accipit rem quæcumque qua tangit, neque requiritur semper ad valorem Ordinis consensus recipientis, vt infantibus; vt Ergo ex nullo capite est necessarius physicus materiæ contactus. Satis igitur est, vt Episcopus porrigat materiam ordinando sufficienter præsentem, & vt ipse accipiat moraliter illam, sicut quando traditur, & accipitur alia quædam potestas moralis alicui personæ præsentem per contactum humanum ad præsentiam ipsius materiæ v. g. quando quis fit Abbas traditione Baculi, fit Comes traditione clauium vrbis, &c. Et ita me citato hanc sententiam tenet Dicastillus de Sacram. tom. 1. tract. 6. disp. 2. dub. 14. num. 203; & me citato Pater Quattus in Rubric. Missalis, part. 1. tit. 1. dub. 5.

Alibi in co. quibus adde Bernal de Sacram. disput. 47. sect. 7. & alios 1. tr. 5. Ref. 8. à me alibi adductos.

2. Itaque stando in ista opinione, etiam si in Consecratione Episcopi secundum sententiam Hallier, Hamberti, & aliorum; effect de essentia sententiam Hallier, Evangeliorum, & traditio Baculi Pastoralis, non esset de necessitate Sacramenti physicè Baculum, & librum Evangeliorum tangere, sed sufficere contactum moralem. Vnde ex his sequitur, quod si Episcopus moraliter imponeret super caput Episcopi consecrandi manus chirothecis inuolutas, vel Episcopus consecrandus statet cum capite pileolo cooperto; in his, inquam, casibus consecratio non esset invalida, sed tantum illicita; & hoc certum puto in nostra sententia, quæ asserit sufficere contactum moralem.

3. Sed difficultas est in opinione Doctorem assentium contactum physicum esse necessarium. Et videtur negatiuè respondendum: nam, vt docet Pater Quattus in Rubricas Missalis, Opus, me Indice, omnia laude dignissimum, p. 3. tit. 1. dub. 5. & alij, contactus physicus est, qui fit propriis, & reali sensatione, quando inter tangibile, & organum tactus nihil mediat: sed in nostro casu inter tangibile & organum tactus aliquid mediat, nempe pileolus & chirotheca: ergo non potest tactus iste physicus esse, sed moralis. Nec obitat dicere, vt obseruat Pater Dicastillus, vbi supra, quod hi Authores non sunt tam serupulosi, vt primo aspectu apparet: nec enim adeò strictè tactum physicum materiæ remota exiguunt, vt illum physicum, & immediatum requirant singulorum, quæ pro materia offeruntur: nec enim in ordinatione Sacerdotis requirunt tactum immediatum Calicis, & Patenæ, quibus tactus, censentur tacta, quæ in Calice, & Patena continentur; atque in Rituali Romano, in quo nihil necessarium omittitur, nulla mentio fit immediati tactus vini, nec Hostiæ; imò aliqui non pauci ex prædictis putant sufficere tactum immediatum Calicis, quo mediante tangatur vinum in Calice inclusum, Patenæque, & Hostia super Calicem posita. Respondeo hanc doctrinam Dicastilli non posse applicari in casu nostro: nam in casibus appositis à Dicastillo physicè tangitur pars materiæ Sacramenti in qua altera includitur, tangendo videlicet Calicem, in quo vinum continetur, & Patena quæ continet Hostiam. At in nostro casu nulla pars materiæ Sacramenti tangitur, sed tantum pileolus, & chirotheca: ergo, & Confirmatur indiuidualiter auctoritate Ioannis Pæpositi in 3. p. 9. sect. de Sacramento Ordinis, dub. 10. vbi quia Græci in consecratione Episcopali interponunt pallium, deducit non esse necessarium in ordinationibus contactum physicum. Et Pax Iordanus tom. 1. lib. 5. tit. 1. num. 31. sic ait; [Secundo loco numeratur manuum impositio, quæ completis Litanis fieri debet ab omnibus Episcopis consecratoribus, dicentibus: Accipe Spiritum sanctum, & quidem super caput, illudque tangendo; propterea in Pontificali, neque sufficit sola extensio, sed requiritur tactus; alioquin supplendus esset.] Ita ille: Dicendum est igitur cum Cardin Lugo in Respons. lib. 1. dub. 1. resp. 9. vt dicatur, physicè caput tangere in ministrandis Ordinibus, non autem, sed capillos tangendos esse. Ergo, &c.

RESOL. XX.

An Consecratio Episcopalis imprimat characterem diuersum à Sacerdotali?
Et negatiua sententia asseritur D. Thoma, Amici, & aliorum. Ex part. 1. 2. tract. 1. Ref. 20.

§. 1. **P**ertractatis difficultatibus circa materiam, & formam Episcopalis consecrationis, sequitur videre, an ipsa imprimat characterem proprium,